

Zimoviště netopýrů v Nížkém a Hrubém Jeseníku, Oderských vrších a Moravskoslezských Beskydách

Josef WAGNER

Čáslavská 407, CZ-735 81 Bohumín

Černý důl

Alternativní název. Black Hill

Lokalizace a popis. Opuštěné důlní dílo po těžbě břidlice se nachází v okrese Opava v katastrálním území Svatoňovice na částech parcel č. 2125, 2195/1. Vstup se nachází v jehličnatém lese a je tvořen otevřenou vertikálou hlubokou 10 metrů a o profilu 8×8 m. Vstupní vertikála přechází v I. patro dolu. Důl má celkem 3 patra a celkovou hloubku 60 m. celková délka podzemních prostor je asi 1500 m. Podzemní prostory tvoří chodby a komory po těžbě nerostu dosahující výšky až 20 m, šíře 15 m a délky 80 m. Většina prostor je vyplněna kamennou základkou se spoustou spár vhodných k zimování netopýrů. Ve spodních patrech se sbírá podzemní voda, která vytéká sutí v nejnižší partii dolu. Důl byl v roce 1988 vyhlášen chráněným přírodním výtvozem, dnes přírodní památkou a byl zabezpečen proti nepovolaným vstupům členy ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín, kteří také od roku 1976 sledují chiropterologickou faunu a provádějí údržbu lokality. Ze vstupní šachty vedou na II patro 2 vstupy. Menší (horizontální) 1,5×1 m je zabezpečen ocelovým uzávěrem a hlavní, vedoucí do vertikály –20 m (vedoucí na II patro) o profilu 6×2 m není zabezpečen. Sestup na II. patro je možný pouze zdoláním propasti –20 m. Vstup leží v nadm. výšce 540 m n. m.

Historie sčítání, sčítatelé. Sledování zimujících netopýrů je prováděno od roku 1976 Josefem Wagnerem a členy ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 1).

Tab. 1. Výsledky zimního sčítání netopýrů v Černém dole

Datum \ druh	<i>Bbar</i>	<i>Mema</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Enil</i>	<i>Paur</i>	<i>Mmys</i>	<i>Eser</i>	<i>Mdau</i>	<i>S</i>
19. 2. 1977	53	1	–	–	–	–	–	–	54
29. 1. 1978	67	–	–	–	–	–	–	–	67
4. 3. 1979	95	–	2	–	1	–	–	–	98
17. 2. 1980	358	–	–	5	–	–	–	–	363
28. 2. 1981	352	–	1	3	–	1	–	1	358
14. 2. 1982	459	–	1	5	–	–	2	–	467
5. 2. 1984	626	3	2	29	7	–	–	–	667
9. 2. 1986	426	–	3	1	2	–	–	–	432
7. 2. 1988	423	2	–	3	3	–	–	1	432
14. 1. 1990	349	1	4	2	1	1	–	1	359
16. 2. 1992	186	–	2	1	3	–	–	–	192
12. 2. 1994	390	1	4	1	4	–	–	1	401
14. 3. 1995	5	–	–	–	2	–	–	–	7
18. 2. 1996	293	4	8	1	2	–	–	1	309
22. 2. 1998	30	1	31	–	2	–	–	–	64
20. 2. 1999	386	6	23	6	13	3	–	4	441
20. 2. 2000	251	2	19	1	5	1	–	4	283
15. 2. 2001	–	–	–	–	–	–	–	–	0

Tab. 2. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Nové Těchanovice

Datum \ druh	<i>Bbar</i>	<i>Enil</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mema</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Paur</i>	<i>Mdau</i>	<i>Rhip</i>	<i>S</i>
26. 12. 1979	3	1	1	–	–	–	–	–	5
11. 1. 1987	4	4	4	1	7	2	–	–	22
14. 1. 1989	2	6	4	5	3	3	–	–	23
13. 1. 1991	7	1	1	6	10	1	–	–	26
26. 2. 1995	–	–	3	2	22	4	2	–	33
12. 1. 1997	5	3	5	14	14	3	4	1	49
20. 12. 1998	7	1	1	6	17	3	–	2	37
11. 12. 1999	6	4	5	8	7	3	1	1	35
20. 1. 2001	11	4	1	1	14	2	–	–	33

Poznámky ke sčítání. Do roku 1978 byl přístup na třetí patro možný přímo z povrchu po svázné chodbě (vedoucí ze vstupní šachty). Tato svázná chodba však byla v roce 1978 zasypána odvalem, odpadky a materiálem z bouraček z města Vítkova. Proto od tohoto roku je možný přístup na třetí patro pouze propastí –20 m. Do roku 1978 většina netopýrů zimovala v chodbách ve spárách základky na III patře a od roku 1979 začínají netopýři černí (*B. barbastellus*) vytvářet kolonie ve velkých spárách mezi kolnými deskami břidlice pod stropem komory ve výšce okolo 8 metrů mezi II a III patrem. Stavy netopýrů vykazují v zimním období výkyvy, které jsou důsledkem návštěv trampů v dole, kteří často dělají v podzemí i ohně.

Důl Nové Těchanovice

Alternativní názvy. Důl “U řeky Moravice”, Pollakova štola.

Lokalizace. Jedná se o opuštěné důlní dílo po těžbě břidlice většinou s horizontálním průběhem. Důl leží asi 40 m nad úrovní pravého břehu řeky Moravice sev. od obce Nové Těchanovice a JV od obce Zálužné (okres Opava), asi 1 km od mostu přes řeku (po směru proudu). Vstup o profilu 1,5×2 m je zčásti zazděn a do dolu vede ponechaný otvor pod stropem vstupu o velikosti 0,5×0,5 m. Vstup leží v prudce stoupajícím severním svahu a jeho okolí tvoří vysoký jehličnatý les.

Popis. Vstupní chodba se po 100 metrech několikrát větví a chodby s kamennou základkou se střídají s prostornými komorami (o výšce až 20 m, šíře 25 m a délce až 80 m). Prostory jsou často vyplněny kamennou základkou se spoustou spár, vhodných k zimování netopýrů (netopýry však zatím k zimování nejsou využívány) Na dně chodeb se sbírá podzemní voda, která vytéká ze vstupního otvoru malou stružkou. Celková délka chodeb vytvořených ve dvou horizontech je asi 1500 metrů. Důl byl využíván ještě k těžbě břidlice v šedesátých letech tohoto století.

Historie sčítání. Kontroly zimujících netopýrů jsou zde prováděny od roku 1979 (viz tab. 2).

Sčítatelé. Josef Wagner se členy ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín

Štola Willibald I

Alternativní název. V Zátočině.

Lokalizace a popis. Vstup o profilu 1×2 m leží na katastru 754625 Staré Oldřůvky v okrese Opava (v bývalém vojenském prostoru Libavá). Souřadnice Y=517837, X=1106446. Ústí štoly se nalézá na levém břehu řeky Odry, 5 m nad její úrovní asi 2 km jižně od vesnice Staré Oldřůvky a má profil 1,2×2,2 m. Vstup leží na kraji pravé strany velké haldy kamenného odvalu po těžbě břidlice. Štolu tvoří asi 100 metrů chodeb o průměrném profilu 1×1,8 m, které jsou z větší části zatopeny vodou do výše 0,5 m.

Historie sčítání a sčítatelé. Sledování zimujících netopýrů zde probíhá od roku 1996. Sčítání provádí Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín

Výsledky zimního sčítání. 27. 12. 1999 – 1 *Mdau*, 1 *Bbar*; 15. 1. 2000 – 1 *Mdau*; 25. 1. 2001 – neg.

Štola Willibald II

Alternativní název. Willibaldzeche.

Lokalizace. Vstup o profilu 1,4×2 m leží na katastru 754625 Staré Oldřůvky, okr. Opava (v bývalém vojenském prostoru Libavá). Souřadnice Y= 518000, X= 1 106670. Ústí štoly se nalézá na levém břehu řeky Odry, 5 m nad její úrovní, asi 2 km jižně od vesnice Staré Oldřůvky, po levé straně paty velkého kamenného odvalu po těžbě břidlice.

Popis. Jedná se o starou štolu, která byla nově vyzmáhána v 60. letech 20. století. Lokalita je tvořena štolami o průměrném profilu 1,2×2,5 m, čelba štoly leží ve vzdálenosti 145 m od vstupu. Část chodeb je do výše 0,5 m zaplavena vodou. Hlavní štola má několik odboček komínů.

Historie sčítání, sčítatelé. Nepravidelné kontroly zimujících netopýrů jsou zde prováděny od roku 1999. Sčítání provádí Josef Wagner se členy ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín.

Výsledky zimního sčítání. 27. 12. 1999 – 2 *Mmyo*, 4 *Mdau*, 1 *Mema*; 15. 1. 2000 – 3 *Mmyo*, 6 *Mdau*, 1 *Mema*, 1 *Enil*; 25. 1. 2001 – 3 *Mmyo*, 1 *Mdau*, 1 *Mema*, 1 *Rhip*, 1 *Mmys*.

Důl Staré Oldřůvky

Alternativní název. Wood Boys.

Lokalizace a popis. Důl se nachází na pravém břehu řeky Budišovky, 100 m od jejího toku, asi 2 km jižně od obce Svatoňovice. Souřadnice ústí štoly: X=1 104090, Y=516100. Ústí leží na temeni haldy odvalu vysoké asi 20 metrů. a má profil 1×1,3 m. Okolí tvoří mladý jehličnatý les. Důl má horizontální charakter s jedním kolmým stupněm vysokým 5 m. Většinu prostor (dlouhých asi 300 metrů) tvoří rozměrné komory po těžbě břidlice, dosahující výšky až 10 metrů a šíře 20 metrů, které jsou zčásti vyplněny základkou z břidlicových desek a kamenů, mezi kterými je spousta spár vhodných k zimování netopýrů (tuto základku však zimující netopýři nevyužívají). V dole je několik menších vodou vyplněných prohlubní a stálá vysoká relativní vlhkost (100 %). Vstup je od roku 2000 uzavřen uzamykatelnou mříží a leží v nadmořské výšce okolo 460 m. Většina netopýrů zimuje na stropěch komor.

Historie sčítání v lokalitě, sčítatelé. Sledování zimujících netopýrů v této lokalitě probíhá od roku 1976. Sčítání provádí Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 3).

Tab. 3. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Staré Oldřůvky

Datum \ druh	<i>Mmyo</i>	<i>Mema</i>	<i>Mmys</i>	<i>Paur</i>	<i>Enil</i>	<i>Bbar</i>	<i>Mdau</i>	<i>Mnat</i>	<i>Rhip</i>	<i>S</i>
19. 2. 1977	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1
26. 12. 1977	2	2	–	–	–	–	–	–	–	4
26. 12. 1978	2	11	–	–	–	–	–	–	–	13
17. 2. 1980	2	7	1	–	–	–	–	–	–	10
1. 3. 1981	4	4	–	1	1	–	–	–	–	10
18. 1. 1987	17	9	1	–	–	2	–	–	–	29
30. 1. 1988	24	18	–	–	–	1	7	–	–	50
14. 1. 1989	14	20	–	1	–	–	3	6	–	44
27. 12. 1989	17	16	–	–	1	–	5	–	1	40
19. 1. 1992	18	9	1	–	–	–	8	–	1	37
24. 1. 1993	27	10	2	2	–	–	6	–	1	48
30. 1. 1994	11	12	–	–	–	–	4	–	1	28
21. 1. 1995	17	13	–	1	–	1	12	–	1	45
26. 1. 1997	13	21	2	–	–	1	3	–	3	43
11. 1. 1998	16	25	1	3	–	–	10	–	–	55
15. 1. 1999	25	25	1	1	1	1	4	–	1	59
11. 12. 1999	38	21	1	3	–	–	11	1	4	79
13. 1. 2001	20	25	1	–	–	1	8	–	1	56

Další údaje. 27. 12. 1976 – 5 *Mmyo*; 22. 10. 1978 – 6 *Mmyo*; 4. 3. 1979 – 12 *Mmyo*; 31. 3. 1979 – 4 *Mmyo*, 3 *Mema*; 27. 10. 1979 – 4 *Mmyo*, 2 *Mema*, 1 *Mmys*; 17. 11. 1979 – 3 *Mmyo*, 5 *Mema*, 1 *Mmys*; 22. 12. 1979 – 1 *Mmyo*, 9 *Mema*, 1 *Mmys*; 16. 3. 1980 – 2 *Mmyo*, 3 *Mema*, 1 *Mmys*; 18. 10. 1980 – 1 *Mmyo*; 8. 11. 1980 – 3 *Mmyo*, 4 *Mema*; 26. 12. 1980 – 1 *Mmyo*, 6 *Mema*.

Důl Kružberk

Lokalizace a popis. Důl se nachází 1500 m severně od obce Svatoňovice (okr. Opava), asi 100 metrů vpravo od silnice Svatoňovice – Kružberská přehrada. Vstup leží na temeni haldy na SZ svahu bezejmenného vrcholu a je ukryt na konci terénní rýhy ve vysokém jehličnatém lese. Vstup má rozměry 160×100 cm a vede do horizontální chodby o profilu 180×100 cm. Celková délka chodby je asi 50 metrů a uprostřed chodby je vyrubaná komora široká 7 m a vysoká 6 m. Netopýři zde zimují v celém průběhu dolu zavěšení na stěnách a stropech prostor, nebo ve spárách stěn. Nadmořská výška vstupu je asi 540 m n. m. Vstup není zabezpečen.

Historie sčítání. Sledování zimujících netopýřů je zde prováděno od roku 1979. Sledování provádí Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 4).

Další údaje. 4. 3. 1979 – 2 *Bbar*, 2 *Paur*, 1 *Mema*, 1 *Mdau*, 2 *Enil*; 6. 10. 1979 – neg.; 27. 10. 1979 – neg.; 17. 11. 1979 – 1 *Paur*; 22. 12. 1979 – 2 *Bbar*, 1 *Paur*, 3 *Enil*, 1 *Mmys*; 14. 3. 1980 – 2 *Bbar*, 2 *Enil*; 20. 4. 1980 – neg.; 18. 10. 1980 – neg.; 8. 11. 1980 – 2 *Bbar*, 1 *Paur*; 26. 12. 1980 – 3 *Bbar*, 2 *Paur*; 1. 3. 1981 – 7 *Bbar*, 1 *Paur*.

Zavodněný důl

Lokalizace a popis. Důl po těžbě břidlice se nachází asi 3 km jižně od obce Čermná ve Slezsku (okr. Opava) asi 100 m západně od mostu přes řeku Budišovka (v bývalém vojenském výcvikovém pásmu Libavá) po pravé straně řeky. Vertikální vstup leží na temeni haldy vystupující nad břehem řeky a má profil 3×4 m. Vstupní šachta je hluboká 10 m a je ve vysokém jehličnatém lese. Šachta je zdolatelná pouze pomocí speleoalpinistické techniky. Vertikální šachta ústí do horizontální komory vysoké asi 6 m a široké 4 m a dlouhé okolo 40 m. Komora je v celém prostoru zatopena vodou o hloubce 1–5 m. Z komory vyběhají dvě boční chodby, jejich vstupy tvoří vodní polosifony, vysoké max. 30 cm. Zimující netopýři byli nacházeni na stěnách a stropech vstupní komory nad vodní hladinou. Vstup do lokality není zabezpečen.

Historie sčítání. Nepravidelné sledování zimujících netopýřů bylo zahájeno v roce 1978. Sčítání prováděl Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 5).

Tab. 4. Výsledky zimního sčítání netopýřů v dole Kružberk

Datum \ druh	<i>Bbar</i>	<i>Paur</i>	<i>Mema</i>	<i>Mdau</i>	<i>Enil</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mmyo</i>	S
21. 1. 1979	2	2	1	–	–	–	–	5
17. 2. 1980	2	2	–	–	3	–	–	7
25. 1. 1981	5	2	–	–	–	–	–	7
9. 2. 1986	5	–	–	–	2	4	1	12
11. 1. 1987	4	1	–	–	1	1	6	13
30. 1. 1988	2	–	–	–	2	3	3	10
7. 1. 1989	4	5	–	–	–	–	6	15
13. 4. 1990	–	1	–	1	1	3	6	12
24. 1. 1993	2	–	–	–	–	–	4	8
30. 1. 1994	6	3	–	–	–	–	2	11
11. 1. 1997	7	1	–	–	1	–	1	10
11. 1. 1998	4	–	1	–	1	–	1	7
16. 1. 1999	3	1	–	–	–	–	2	6
11. 12. 1999	1	1	–	–	–	–	1	3
19. 1. 2001	4	–	–	–	–	–	–	4

Tab. 5. Výsledky zimního sčítání netopýrů v Zavodněném dole

Datum \ druh	<i>Bbar</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Paur</i>	<i>Enil</i>	<i>Mdau</i>	<i>S</i>
26. 12. 1978	13	–	–	–	–	13
10. 1. 1981	9	–	–	–	–	9
23. 12. 1989	12	5	1	–	–	18
15. 2. 1998	15	–	–	2	2	19
13. 1. 2001	14	1	1	–	1	17

Důl Zálužná I

Lokalizace a popis. Důl po těžbě břidlice se nachází nad osadou Zálužné (okr. Opava) asi 120 m nad levým břehem řeky Moravice a nad okrasní silnicí Zálužné – Melč. Jedná se o rozsáhlé třípatrové důlní dílo s několika vstupy. Vstup č. 1 leží na SZ okraji chatové osady na haldě a tvoří jej vertikála o celkové hloubce –60 m (na II. patro), která na dně pokračuje další vertikálou –40 m. Vertikální vstup č. 2 leží uprostřed chatové osady a tvoří jej vertikála se sklonem 80° a hloubce –75 m. Dno je zaplaveno vodou s odpadky (šachta slouží jako divoká skládka). Vstup č. 3 je na dně šikmé svázné chodby dlouhé asi 20 m (slouží také jako divoká skládka), v dolní části haldy mezi chatovištěm, asi 20 m nad okresní silnicí. Malý průřez (30×50 cm) na dně svázné chodby mezi odpadky vede na dno III patra, do jeho zatopených částí. Důl je tvořen systémem chodeb a velkých komor, které jsou z velké části vyplněné kameninovou základkou s velkým množstvím spár, vhodných k zimování netopýrů. Celková délka prostor přesahuje 3 km a některé části jsou protékány malým vodním tokem, který v nejnižších částech chodby zaplavuje až do výše 1 m. Vstupní šachta č. 1 má profil asi 6×6 m a je hlavním vletovým otvorem pro zimující netopýry. Na jejím dně však na III. patře pokračuje bočním průřezem (na který navazuje další vertikála –40 m) o profilu 2×1 metr, který je však postupně zmenšován vřazovanými odpadky. Hlavní vstup číslo 1 byl v roce 2001 zabezpečen uzamykatelnou mříží na dně vstupní propasti.

Historie sčítání, sčítatelé. Sledování zimujících netopýrů je v této lokalitě prováděno od roku 1979. Sledování provádí Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 6).

Další informace. Největší počty zimujících netopýrů jsou na III. patře v jeho středních částech v puklinách a spárách chodeb vybudovaných v kameninové základce. Netopýr černý zde na stropěch asi 1,5 m nad zemí vytváří až stopadesátičlenné kolonie ve tvaru hroznu, velmi lehce ohrožitelné nepovolanými návštěvami.

Tab. 6. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Zálužná I

Datum \ druh	<i>Mdau</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mmys</i>	<i>Paur</i>	<i>Enil</i>	<i>Mema</i>	<i>Bbar</i>	<i>Paus</i>	<i>Mnat</i>	<i>Eser</i>	<i>Rhip</i>	<i>Mbra</i>	<i>S</i>
26. 12. 1979	5	8	11	30	63	10	610	–	–	–	–	–	237
16. 2. 1980	7	4	20	–	49	2	524	1	–	–	–	–	607
24. 1. 1981	4	9	6	21	17	2	535	–	1	–	–	–	595
13. 2. 1982	–	7	5	6	12	3	660	–	–	1	–	–	694
4. 2. 1984	3	11	65	46	107	7	825	–	–	–	–	–	1064
8. 2. 1986	–	15	12	3	6	7	359	–	–	–	1	–	403
6. 2. 1988	2	11	3	10	21	5	720	–	–	–	1	–	773
20. 1. 1990	6	–	11	4	22	12	534	–	–	–	1	2	592
29. 2. 1992	5	18	8	5	12	3	777	–	–	–	–	–	828
26. 2. 1994	5	13	11	12	16	15	848	–	–	–	–	–	920
17. 2. 1996	40	12	52	39	25	14	598	–	4	–	1	–	785
21. 2. 1998	10	15	3	10	23	18	952	–	1	–	–	–	1032
21. 2. 1999	5	19	3	7	13	–	962	–	–	–	–	–	1009
19. 2. 2000	15	21	9	9	21	23	1013	–	–	–	2	–	1111
14. 2. 2001	13	22	6	7	65	19	1167	–	2	–	1	–	1302

Tab. 7. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Jakartovice I

Datum \ druh	<i>Mmyo</i>	<i>Mema</i>	<i>Enil</i>	<i>Bbar</i>	<i>Paur</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mnat</i>	<i>Mdau</i>	<i>S</i>
15. 2. 1981	4	2	2	8	3	–	–	–	19
8. 1. 1984	–	6	–	1	–	–	–	–	7
11. 1. 1986	1	2	1	1	3	2	–	–	10
30. 12. 1986	2	3	1	1	–	1	–	–	8
16. 1. 1988	1	3	1	1	–	–	–	–	6
21. 1. 1989	3	8	1	3	–	1	2	–	18
3. 12. 1989	1	1	3	5	1	–	–	4	15
1. 2. 1993	2	6	2	3	2	3	–	–	18
9. 1. 1994	4	2	4	2	1	–	–	1	14
14. 1. 1996	4	9	–	3	–	–	–	–	16
13. 3. 1998	1	–	5	2	2	1	–	–	11
27. 1. 1999	9	6	6	9	1	1	–	4	36
12. 12. 1999	3	3	2	3	1	–	–	1	13
17. 12. 2000	–	1	2	2	–	–	–	3	8

Důl Jakartovice I

Alternativní název. Štola Bohuš.

Lokalizace a popis. Důl po těžbě břidlice se nachází asi 1 km SZ od obce Jakartovice (okr. Opava) pod SV okrajem rozsáhlé haldy břidlicovité hlušiny. Vstup je na úrovni potoka Stará voda asi 100 metrů od jeho koryta. Souřadnice vstupu: X=1081700, Y=514460. Horizontální vstup o profilu 1,5×1,2 m leží v nadmořské výšce asi 410 m. n. m. a je ukryt v jehličnatém lese. Důl je tvořen systémem chodeb a velkých komor (o max. rozměrech 10×5 m a výšce až 20 m), které jsou zčásti vyplněné kameninovou základkou. Vstupní štola (původně zřejmě jako překop pro vyvážení břidlice) dlouhá 95 m má profil 1,8×1,3 m navazuje na vytěžené komory. Důl byl uzavřen v letech 1945–1948 a v minulosti existovaly do systému další vstupy. Vstup do lokality není zabezpečen.

Historie sčítání. Sledování zimujících netopýrů je v lokalitě prováděno od roku 1980. Sledování provádí Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 7).

Další údaje. 19. 10. 1980 – 2 *Mmyo*, 1 *Mema*, 1 *Enil*; 9. 11. 1980 – 2 *Mmyo*, 2 *Mema*, 1 *Enil*, 2 *Bbar*; 27. 12. 1980 – 3 *Mmyo*, 1 *Mema*, 3 *Enil*, 9 *Bbar*, 4 *Paur*; 4. 2. 2000 – 10 *Mmyo*.

Tab. 8. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Jakartovice II.

Datum \ druh	<i>Mmys</i>	<i>Paur</i>	<i>Enil</i>	<i>Bbar</i>	<i>Mnat</i>	<i>Mbra</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mdau</i>	<i>Mema</i>	<i>S</i>
30. 12. 1986	7	6	6	1	–	–	–	–	–	20
16. 1. 1988	4	5	5	1	1	–	–	–	–	16
21. 1. 1989	7	7	6	–	3	1	–	–	–	24
3. 12. 1989	2	1	–	1	–	–	1	–	–	5
1. 2. 1993	49	10	2	3	2	–	–	–	–	66
9. 1. 1994	12	3	4	2	–	–	–	2	–	23
14. 1. 1996	4	3	4	5	–	–	–	2	–	18
13. 3. 1998	27	–	8	–	–	–	–	17	4	56
27. 1. 1999	68	22	11	5	12	–	1	16	4	139
12. 12. 1999	22	4	7	–	–	–	–	14	–	47
17. 12. 2000	10	2	3	–	2	–	–	1	–	18

Důl Jakartovice II

Alternativní název. Štola Studna.

Lokalizace a popis. Štola, která byla původně zřejmě odvodňovací překop velkého jámového lomu na těžbu břidlice, se nachází asi 1,2 km SZ od obce Jakartovice (okr. Opava) na pomezí Oderských vrchů a Nízkého Jeseníku pod severním okrajem rozsáhlé haldy břidlicovité hlušiny, na které stojí chatoviště. Vstup je asi 15 m nad úrovní potoka Stará voda a asi 250 metrů jižně od jeho koryta. Horizontální vstup o profilu 1,2×0,8 m, ze kterého vytéká malá vodní stružka, leží v nadmořské výšce asi 420 m. n. m. a je ukryt v jehličnatém lese. Lokalita je tvořena jednou štolou dlouhou asi 80 metrů o profilu 1,5×0,8 m. Štola je z větší části zatopena do výše 50–80 cm vodou. Netopýři zde zimují v zadních částech štoly ne jejich stropěch. Menší kolonie vytváří netopýř vousatý. Vstup do lokality není zabezpečen.

Historie sčítání. Sledování zimujících netopýřů je prováděno od roku 1986 provádí je Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 8).

Další údaje. 30. 11. 2000 – 6 *Mmys*, 1 *Paur*, 6 *Mmyo*.

Důl Ruda I

Lokalizace a popis. Důl po těžbě malého rudného ložiska se nachází v severním svahu údolí Řešovského potoka jižně od obce Ruda v nadmořské výšce okolo 700 m. n. m. (jižní okraj Hrubého Jeseníku). Vstup je ukryt ve vysokém smíšeném lese asi 1500 m jižně od hájovny, ležící u silnice Tvrdkov – Ruda. Ústí dolu o profilu 3,5×2 m je mezi skalními výchozy v jednom z četných příčných údolí svažujících se do údolí Řešovského potoka. Důl je tvořen vstupní chodbou vysokou 4 m, dlouhou asi 10 m, která přechází ve svažující se prostoru, klesající do hloubky 8 m. Celková délka dolu je asi 18 m. Vstup není zabezpečen. Netopýři zimují v různých částech dolu na jeho stropěch a ve spárách.

Historie sčítání. Sledování zimujících netopýřů je v lokalitě prováděno od roku 1981. Sledování provádí Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 9).

Důl Ruda II

Lokalizace. Důl po těžbě malého rudného ložiska se nachází v severním svahu údolí Řešovského potoka jižně od obce Ruda v nadmořské výšce okolo 720 m. n. m. (jižní část Hrubého Jeseníku). Vstup je ukryt ve vysokém smíšeném lese asi 1500 m jižně od hájovny, ležící u silnice Tvrdkov – Ruda. Vstup do dolu je

Tab. 9. Výsledky zimního sčítání netopýřů v dole Ruda I

Datum \ druh	<i>Bbar</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mbec</i>	<i>Enil</i>	<i>Paur</i>	<i>Rhip</i>	<i>Mdau</i>	<i>S</i>
14. 2. 1981	42	4	1	1	8	4	–	–	60
13. 12. 1981	55	8	1	–	8	8	–	–	80
30. 1. 1983	23	6	2	–	5	3	1	–	40
18. 12. 1983	64	16	1	–	1	1	1	–	84
16. 2. 1985	54	15	–	–	7	3	–	–	79
11. 1. 1986	51	15	–	–	3	9	1	–	79
9. 1. 1987	58	8	–	–	5	2	–	–	73
28. 12. 1987	68	6	2	–	10	3	–	–	89
21. 1. 1989	61	16	1	–	12	17	6	2	115
11. 3. 1990	3	15	2	–	5	–	4	–	29
2. 2. 1992	50	10	1	–	2	–	5	–	68
16. 1. 1994	7	11	1	–	1	–	3	1	24
18. 2. 1997	65	8	–	–	5	4	4	2	88
17. 1. 1999	94	12	–	–	4	1	1	2	114
16. 12. 2000	16	7	–	–	3	1	1	–	28

Tab. 10. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Ruda II

Datum \ druh	<i>Paur</i>	<i>Enil</i>	<i>Bbar</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mmys</i>	S
11. 1. 1986	4	3	3	2	2	14
9. 1. 1987	3	–	1	2	2	8
28. 12. 1987	1	3	2	–	–	6

čočkovitého tvaru a má rozměry 2×0,8 m. Je tvořen malou propástkou –5 m, která vede do příčné odtěžené komory široké asi 1 m, vysoké 3–4 m a dlouhé asi 8 m. Vchod leží na temeni terénní vyvýšeniny, která se příčně táhne do údolí Rešovského potoka. Lokalita leží asi 50 m nad vstupem do dolu Ruda I.

Historie sčítání. Sledování zimujících netopýrů je v lokalitě prováděno od roku 1986. Sledování provádí Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 10).

Důl Rejvíz I

Lokalizace a popis. Důl po těžbě malého rudného ložiska leží na severním svahu hřebenu Rejvíz mezi Zlatými horami a městem Jeseník (okr. Jeseník). Asi 1 km po značené turistické cestě z osady Rejvíz na Zlatý chlum leží 100 m severně od této značky důl Rejvíz I. Vstup leží v terénní prohlubni v mladém smrkovém porostu a tvoří jej kolmá šachta hluboká 6 m, která na dně přechází v komoru o rozměrech 16×4 m a výšce 2 m. Ze dna vstupní šachty vede do komory úzký průlez o profilu 50×40 cm. Vstup do lokality není zabezpečen

Historie sčítání. Sledování zimujících netopýrů v lokalitě je prováděno od roku 1982. Sledování provádí Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 11).

Další údaje. 18. 12. 1983 – 11 *Mmyo*, 5 *Mmys*, 1 *Mbec*, 1 *Mnat*; 18. 3. 1984 – 4 *Mmyo*, 2 *Mmys*, 2 *Mnat*.

Důl Rejvíz II

Lokalizace a popis. Důl po těžbě malého rudného ložiska leží na hřebenu Rejvíz asi 50 m severně od okresní silnice Zlaté Hory – Jeseník, ve vzdálenosti 500 m západně od osady Rejvíz (okr. Jeseník). Vstup leží na dně terénní prohlubně po těžbě rud. Důl má dvě části. Východní, kterou tvoří malá otevřená komora a Západní, do které vede malý vstup (50×40 cm), který se postupně klesá a zvětšuje do komory 10×5 m a vysoké 5 m. Nevelkým průlezem na ni navazuje další komora, zčásti zatopená vodou o rozměrech 8×3 m. Důl měl původně další vstup, který byl ale zavalen odpadky. Vstup není zabezpečen.

Historie sčítání. Sledování zimujících netopýrů v lokalitě probíhá od roku 1982. Sledování provádí Josef Wagner a ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 12).

Tab. 11. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Rejvíz I

Datum \ druh	<i>Mmyo</i>	<i>Mmys</i>	<i>Paur</i>	<i>Mbec</i>	<i>Mnat</i>	<i>Rhip</i>	<i>Mdau</i>	<i>Mema</i>	<i>Bbar</i>	S
13. 1. 1982	8	5	–	–	–	–	–	–	–	13
30. 1. 1983	11	14	1	–	–	–	–	–	–	27
14. 1. 1984	11	5	1	1	1	–	–	–	–	19
16. 12. 1984	11	14	2	–	–	1	–	–	–	28
23. 3. 1985	13	10	–	–	–	1	–	–	–	24
26. 1. 1986	8	14	6	–	–	1	–	–	–	29
14. 3. 1987	9	13	–	–	–	1	–	–	–	23
10. 1. 1988	5	10	2	–	1	1	–	–	–	19
11. 2. 1989	3	–	4	–	–	3	9	–	–	19
19. 2. 1994	6	–	2	–	–	–	5	1	–	14
11. 2. 1996	2	3	–	–	2	2	4	–	3	16

Tab. 12. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Rejvíc II

Datum \ druh	Mmyo	Mmys	Mema	Bbar	Rhip	Paur	Enil	Mdau	Mbec	Mnat	S
13. 11. 1982	7	7	1	1	–	–	–	–	–	–	16
30. 1. 1983	6	7	1	–	–	–	–	–	–	–	14
18. 12. 1983	6	6	–	–	–	–	–	–	–	–	12
14. 1. 1984	5	7	–	–	–	–	–	–	–	–	12
18. 3. 1984	2	2	–	–	1	–	–	–	–	–	5
16. 12. 1984	8	7	–	–	1	2	2	–	–	–	20
23. 3. 1985	6	8	–	–	1	–	–	–	–	–	15
26. 1. 1986	7	10	–	–	–	–	–	–	–	–	17
14. 3. 1987	–	2	–	1	–	1	–	3	–	–	7
10. 1. 1988	5	1	–	–	–	1	–	–	–	–	7
11. 2. 1989	1	–	–	–	–	–	3	3	–	–	7
19. 2. 1994	1	3	–	–	3	3	–	7	1	2	20
11. 2. 1996	6	–	–	2	–	3	2	5	–	–	18
3. 2. 2001	6	1	–	2	–	–	1	12	–	–	22

Důl Rejvíc III

Lokalizace a popis. Důl po těžbě malého rudného ložiska leží na hřebenu Rejvíc asi 70 m severně od okresní silnice Zlaté Hory – Jeseník, ve vzdálenosti 500 metrů západně od osady Rejvíc (okr. Jeseník). Vstup leží na dně jižního okraje protáhlé terénní rýhy po kutacích pracích. Jedná se o malý otvor (60×40 cm) pod skalní stěnou, který vede do nízké plazivky klesající do protáhlé prostory dlouhé 20 m a vysoké průměrně 1,5 m. Prostor je z větší části zaplněna uvolněnými skalními bloky a v několika místech na dně proniká podzemní voda. Vstup leží ve vysokém jehličnatém lese a není nijak zabezpečen (viz tab. 13).

Historie sčítání. Sledování zimujících netopýrů je prováděno od roku 1983 a je prováděno Josefem Wagnere-m a členy ZO ČSS 7-010 Orcus Bohumín.

Důl Olšovec

Lokalizace a popis. Důl po těžbě břidlice se nachází po pravé straně silnice z Hranic do Potštátu, asi 1 km za vesnicí Olšovec. Vchody signalizuje viditelná halda odvalu vystupující přímo nad silnicí. Důl má dva vstupy, které leží na vrcholu haldy a směřují do svahu. Oba vstupy jsou ve vysokém jehličnatém lese. Hlavní vstup má profil 1,2×1 m a vede do horizontálního důlního díla, které je většinou tvořeno dlouhou komorou vysokou až 10 metrů a širokou 5–8 m. Celková délka dolu je 200 m. Části důlních prostor jsou vyplněny kameninovou základkou. Boční druhý vstup (ústí do dolu ve vzdálenosti 50 m od hlavního vstupu) má profil 2×1,2 m a po

Tab. 13. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Rejvíc III

Datum \ druh	Enil	Mmys	Paur	Bbar	Mmyo	Mnat	Mdau	Mbec	Rhip	S
18. 12. 1983	3	3	–	–	–	–	–	–	–	6
14. 1. 1984	1	2	–	–	–	–	–	–	–	3
16. 12. 1984	–	7	–	–	–	–	–	–	–	7
23. 3. 1985	–	5	–	–	–	–	–	–	–	5
26. 1. 1986	–	5	3	1	–	–	–	–	–	9
14. 3. 1987	–	4	–	1	5	–	–	–	–	10
10. 1. 1988	–	3	–	–	1	1	–	–	–	5
11. 2. 1989	–	1	–	–	2	–	3	1	–	7
19. 2. 1994	–	–	1	–	3	–	3	–	–	7
11. 2. 1996	–	2	2	–	4	–	2	–	1	11
3. 2. 2001	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0

Tab. 14. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Olšovec

Datum \ druh	<i>Mmyo</i>	<i>Mema</i>	<i>Rhip</i>	<i>Bbar</i>	<i>Paur</i>	<i>Enil</i>	<i>Mnat</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mdau</i>	<i>Mbec</i>	<i>S</i>
5. 12. 1982	4	7	10	–	–	–	–	–	–	–	21
13. 2. 1983	8	12	18	2	1	–	–	–	–	–	41
11. 12. 1983	6	4	14	2	–	–	–	–	–	–	28
22. 1. 1984	6	9	10	2	1	–	–	–	–	–	28
27. 1. 1985	6	4	14	5	–	1	–	–	–	–	30
12. 1. 1986	7	7	10	7	2	–	1	–	–	–	34
27. 12. 1986	4	10	25	7	2	–	–	1	–	–	49
19. 12. 1987	4	8	13	10	1	–	–	–	–	–	36
30. 12. 1988	8	10	21	10	2	–	2	–	1	–	54
17. 2. 1990	8	4	19	3	3	–	1	–	1	–	39
19. 1. 1991	5	–	14	3	2	–	–	–	4	–	28
29. 1. 1994	5	6	23	2	–	–	–	–	1	–	37
27. 1. 1996	6	8	20	–	2	–	–	–	5	1	42
21. 3. 1997	12	11	27	–	–	1	–	–	2	–	53
28. 3. 2000	13	3	37	–	–	–	–	–	2	–	54

několika metrech je chodba přerušena zatopenou šachticí neznámé hloubky. Délka zatopené části je 5 m, takže ji nelze běžně překonat. Hlavní vstup byl několikrát opatřen uzamykatelnou mříží, která byla vždy poničena. Netopýři zde zimují na stropech v různých částech lokality.

Historie sčítání. Sledování zimujících netopýrů je v lokalitě prováděno od roku 1982 a provádí je Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 14). Obdobná sledování lokality, která byla vyhlášena jako Státní přírodní rezervace, byla prováděna i v minulosti (sčítatele neznámi). Na turistické mapě Oderské vrchy z roku 1971 se uvádí, že v dole zimovalo 6 druhů netopýrů s ticíci jedinci (?).

Další údaje. 16. 3. 1986 – 12 *Mmyo*, 11 *Mema*, 14 *Rhip*, 1 *Bbar*, 1 *Paur*; 25. 11. 1989 – 5 *Mmyo*, 4 *Mema*, 21 *Rhip*, 4 *Bbar*, 4 *Paur*, 1 *Mdau*.

Důl Měděný

Lokalizace. Důl po těžbě měděných a zlatonosných rud se nachází v SV svahu Osikového vrchu (pod hřebenem Příčný vrch, 975 m n. m.) asi 300 m západně od silnice Heřmanovice – Zlaté Hory (okr. Jeseník). Přístup je po lesní cestě odbočující jihozápadně z hlavní silnice asi 500 metrů před Zlatými Horami. Vstup je ukryt ve vysokém jehličnatém lese v nadm. výšce 640 m n. m.

Tab. 15. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Měděný

Datum \ druh	<i>Bbar</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mnat</i>	<i>Paur</i>	<i>Rhip</i>	<i>Mdau</i>	<i>Enil</i>	<i>Mbec</i>	<i>Mema</i>	<i>S</i>
17. 12. 1983	6	4	4	2	3	1	–	–	–	–	20
17. 3. 1984	–	3	3	–	–	1	–	–	–	–	7
24. 2. 1985	13	3	2	–	1	–	–	–	–	–	19
25. 1. 1986	2	6	3	2	2	3	–	–	–	–	16
16. 3. 1986	–	3	3	–	1	3	–	–	–	–	10
14. 2. 1987	1	5	7	–	2	6	–	–	–	–	21
9. 1. 1988	–	4	7	–	–	7	–	–	–	–	18
11. 2. 1989	–	5	–	–	–	8	5	–	–	–	18
7. 3. 1993	3	15	–	–	2	6	4	2	–	–	32
20. 2. 1994	1	5	2	–	–	11	5	1	–	–	25
10. 2. 1996	4	4	–	2	1	7	1	–	–	–	19
3. 2. 2001	6	8	–	3	–	4	7	–	1	1	30

Tab. 16. Výsledky zimního sčítání netopýrů ve štolě Olověná

Datum \ druh	<i>Mmyo</i>	<i>Mbec</i>	<i>Mmys</i>	<i>Paur</i>	<i>Rhip</i>	<i>S</i>
17. 3. 1984	3	1	3	–	1	8
15. 11. 1984	5	2	5	1	–	13
25. 1. 1986	3	–	5	2	–	10
22. 2. 1986	4	–	12	4	–	20
14. 2. 1987	3	1	9	3	–	16
9. 1. 1988	2	–	6	–	–	8

Popis. Na dně terénní prohlubně klesá nízká chodba do první vyrubané prostory o rozměrech 7×6 metrů. Na dně této komory pokračuje důl nevelkým kolmým průlezem (hlubokým 6 m) do spodního komory o rozměrech 15×4 m a vysoké 3 m. V její nejnižší části vede velmi úzký průlez (40×50 cm) do nejnižší položené části dolu. Tyto části jsou tvořeny větvičemi se chodbami o celkové délce 155 m. Profil těchto spodních chodeb je 1,5×1 m a zvěšší části jsou do hloubky 0,5 m zaplaveny vodou. Netopýři zimují na stropech v různých částech lokality Vstup do lokality není nijak zabezpečen.

Historie sčítání. Sledování zimujících netopýrů zahájeno v roce 1983 a je prováděno Josefem Wagnerem a členy ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 15).

Štola Olověná

Lokalizace. Důl – štola po těžbě rud se nalézá v JZ svahu hřebenu Zámecký vrch jižně od města Zlaté Hory (okr. Jeseník). Vstup leží na severním konci dlouhé terénní rýhy, vzniklé po kutacích pracích. Pod výrazným skalním výchozem. Původně vstup ležel v jehličnatém lese, který byl však odtěžen. Nadmořská výška dolu je asi 890 m n. m.

Popis. Jedná se o horizontální staré důlní dílo (ze 16–17. století) o celkové délce 70 metrů a různém profilu. Vstupní partie, které jsou zčásti zavaleny a zatopeny vodou, mají profil 1×1,3 m. Po dvaceti metrech se profil zvětšuje na 0,6×1,8 m. Netopýři zimují na stropech lokality v celé její délce. Na počátku 90. let 20. století došlo ve vstupních částech dolu k závalu a tak je nyní vstup pro člověka neprůlezný.

Historie sčítání. Zimující netopýři zde byli sledováni od roku 1984 do roku 1988 (viz tab. 16).

Další data. 15. 12. 1984 – 1 *Mmyo*, 1 *Mmys*, 1 *Paur*.

Důl Marie Pomocná III

Lokalizace a popis. Důl po těžbě zlatonosných a měděných rud se nachází na východním svahu hřebene Věterná hora (součást hřebene Příčný vrch, 975 m n. m.) JV nad městem Zlaté Hory v pohoří Hrubý Jeseník (okr. Jeseník). Vstup leží uprostřed vysokého smíšeného lesa asi 300 m severně o nově obnoveného kostela

Tab. 17. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Marie Pomocná III

Datum \ druh	<i>Mmyo</i>	<i>Mmys</i>	<i>Rhip</i>	<i>Paur</i>	<i>Bbar</i>	<i>Mnat</i>	<i>Enil</i>	<i>Mdau</i>	<i>Mema</i>	<i>S</i>
1. 3. 1986	30	9	9	2	2	–	–	–	–	52
15. 2. 1987	17	3	8	–	–	–	–	–	–	28
10. 1. 1988	5	6	13	1	–	4	–	–	–	29
12. 2. 1989	11	2	15	6	–	4	1	3	–	42
11. 3. 1990	14	4	19	–	–	–	1	5	–	43
6. 3. 1993	38	3	21	11	–	10	–	23	3	109
19. 2. 1994	19	4	14	1	–	5	–	6	3	52
10. 2. 1996	18	1	12	1	–	–	1	5	1	39
3. 2. 2001	17	1	25	–	–	–	2	8	1	54

Tab. 18. Výsledky zimního sčítání netopýrů v dole Vidly III

Datum \ druh	<i>Mmyo</i>	<i>Mmys</i>	<i>Bbar</i>	<i>Paur</i>	<i>Mdau</i>	<i>Enil</i>	<i>Mema</i>	<i>S</i>
8. 3. 1987	14	9	3	–	–	–	–	26
23. 12. 1987	16	5	–	2	–	–	–	23
22. 12. 1988	12	–	–	2	3	–	–	17
18. 3. 1990	12	–	–	–	5	–	–	17
22. 12. 1990	11	–	1	3	4	1	–	20
18. 2. 1997	10	1	–	2	10	–	–	23
17. 1. 1999	10	–	–	4	12	–	1	27

Marie Pomocná. Vstup (670 m n. m.) je na spodním JV konci dlouhé terénní rýhy – pinky (pozůstatek po odtěžení rud) a tvoří jej prudce klesající roklina, která vede do podzemních prostor. Vstupní otvor má rozměry 0,8×2,5 m a pokračuje stupňovitě klesající prostorou, širokou 0,4–1 m až do hloubky –8 m. V těchto částech pro nízkou teplotu (často okolo 0 °C) zimuje minimum netopýrů. Asi 3 metry od vstupního otvoru odbočuje SZ nízká plazivka do dalších částí dolu. Prostory se zde dělí na horní – stupňovitě stoupající chodbu dlouhou asi 50 m (zde zimují vždy skupiny vrápence malého) a dolní, do kterých vede malý průřez 40×50 m. Tento průřez přímo ústí do stropu 5 m vysoké, 0,5 m široké komory dlouhé asi 20 m. Netopýři v ní zimují na stropě a spárách ve stěnách. Ke zdolání spodních částí je nutné lano. Vstup do lokality není nijak zabezpečen

Historie sčítání. Sledování zimujících netopýrů je prováděno od roku 1986 a provádí je Josef Wagner se členy ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 17).

Štola Vidly III

Lokalizace a popis. Štola je pozůstatkem po průzkumných ražbách v jihovýchodním svahu Osikového vrchu, ležícího SZ nad osadou Vidly v Hrubém Jeseníku. Vstup leží asi 150 m severně nad silnicí Vrbno pod Pradědem – Vidly, 300 m před osadou Vidly. Výchoz z horizontálních štol leží nad malou haldou na konci terénního zářezu ve smíšeném lese. Ze vstupu vytéká malá stružka, která po několika metrech mizí v suti. Vstup má profil 80×70 cm a vstupní chodba je do vzdálenosti 25 m zatopená vodou o hloubce max. 60–70 cm. Nadmořská výška vstupu je asi 790 m n. m. Štola se v několika místech rozvětňuje a celková délka chodeb je 170 m. Profil chodeb má průměrné rozměry 2×1,5 m a chodbách se sbírá podzemní voda v malou stružku. Netopýři zimují na stropě v různých částech chodeb. Vstup byl v roce 2000 zazděn a pro vlet netopýrů byl ve vstupu ponechán otvor 50×60 cm s uzamykatelnou mříží.

Historie sčítání. Sledování netopýrů v lokalitě probíhá od roku 1987 a je prováděno Josefem Wagnerem a členy ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 18).

Čermná, důl Potlachový

Lokalizace a popis. Důl po těžbě břidlice leží asi 1500 m jižně od vesnice Čermná ve Slezsku (Oderské vrchy, okr. Opava) u silnice Čermná – Čermenský mlýn – vojenské pásmo Libavá. Vstup leží v nadmořské výšce 490 m n. m. Lokalita se nachází po pravé straně silnice (západně) asi 150 m severně od mostu přes řeku

Tab. 19. Výsledky zimního sčítání netopýrů v Potlachovém dole

Datum \ druh	<i>Mmyo</i>	<i>Mema</i>	<i>Enil</i>	<i>Bbar</i>	<i>Mdau</i>	<i>Enil</i>	<i>Mmys</i>	<i>S</i>
26. 12. 1977	–	–	–	–	–	–	–	0
23. 1. 1988	–	–	–	–	–	–	–	0
7. 1. 1989	3	–	–	–	1	–	1	5
11. 12. 1999	28	5	1	72	–	–	–	106
13. 1. 2001	8	5	–	113	2	4	–	132

Budišovka Vstupní svážná chodba leží uprostřed chatoviště na haldě vystupující do výše 40 m nad silnici. Vstupní otvor o profilu 6×2 m je na dně okrouhlé terénní prohlubně a za ním se důl prudce svažuje do hloubky asi –50 m až k hladině velké zaplavené podzemní komory. Vstupní svážná chodba je široká 10 m a vysoká až 25 m a klesá pod úhlem 45°. Těsně nad vodní hladinou zatopené prostory dlouhé asi 50 m vede západně malý průchod do dalších částí dolu, které jsou tvořeny několika na sebe navazujícími komorami zčásti vyplněnými kameninovou základkou a množstvím spadlých břidlicových bloků. Délka těchto prostor je asi 400 m a ve dvou místech jsou spodní partie komor zatopeny vodou. Výška komor dosahuje 10 m a šířka 20 m. Netopýři v této lokalitě zimují jednotlivě na stropěch, pouze netopýř černý vytváří větší kolonie ve spárách mezi břidlicovými bloky. Vstup není zabezpečen

Historie sčítání. Sledování netopýřů v této lokalitě bylo prováděno nepravidelně od roku 1977 a sledování provádí Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 19). Sledování byla přerušena v roce 1989, neboť sledování vykazovala jen velmi nízké počty hibernantů. Pravidelné kontroly byly obnoveny v roce 1999, kdy byly zjištěny mnohem vyšší stavy zimujících netopýřů. Hlavním důvodem je skutečnost, že důl již není tak aktivně využíván trampy k nocování a děláni ohňů v podzemí.

Červený důl

Alternativní název. Nové Oldčůvky

Lokalizace a popis. Důl po těžbě břidlice leží asi 1600 m jižně od vesnice Černná ve Slezsku (Oderské vrchy, okr. Opava) u silnice Černná – Čermenský mlýn – vojenské pásmo Libavá. Vstup leží v nadmořské výšce 460 m n. m. na uzemí bývalého vojenského výcvikového prostoru Libavá. Souřadnice vstupu jsou: X=1106089, Y=514 349. Lokalita se nachází po levé straně silnice (východně) asi 150 m JV od mostu přes řeku Budišovka Vstupní chodba leží uprostřed jehličnatého lesa na nízké haldě. Vstupní otvor o profilu 3×2 m vede do mírně stoupajícího svahu a za ním důl pokračuje systémem horizontálních prostor. Netopýři v této lokalitě zimují jednotlivě na stropěch. Vstup není zabezpečen.

Historie sčítání. Sledování v této lokalitě bylo prováděno od roku 1977 a kontroly prováděl Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín. Kontroly byly ukončeny v roce 1993, kdy byl vstup do dolu zarděn neznámou firmou (viz tab. 20).

Další údaje. 28. 12. 1976 – 22 *Bbar*; 1. 10. 1977 – 4 *Bbar*; 25. 3. 1978 – 18 *Bbar*, 1 *Mmyo*; 22. 10. 1978 – 1 *Bbar*; 10. 12. 1978 – 56 *Bbar*, 1 *Enil*; 15. 4. 1979 – 19 *Bbar*, 1 *Mema*, 2 *Mmyo*, 1 *Paur*; 7. 10. 1979 – 1 *Enil*, 1 *Mmys*; 27. 10. 1979 – 15 *Bbar*, 2 *Enil*, 1 *Mmys*; 17. 11. 1979 – 92 *Bbar*, 3 *Enil*, 1 *Paur*; 22. 12. 1979 – 114 *Bbar*, 1 *Mmyo*, 5 *Enil*; 15. 3. 1980 – 349 *Bbar*, 5 *Enil*, 3 *Paur*, 2 *Eser*; 19. 4. 1980 – 3 *Bbar*, 1 *Paur*; 18. 10. 1980 – 1 *Enil*, 1 *Mmys*; 8. 11. 1980 – 35 *Bbar*, 2 *Enil*, 1 *Paur*, 1 *Eser*; 26. 12. 1980 – 238 *Bbar*, 2 *Enil*, 2 *Paur*; 5. 1. 1981 – 302 *Bbar*, 4 *Enil*, 1 *Paur*, 2 *Mdau*.

Jeskyně Cyrilka

Lokalizace a popis. Pseudokrasová jeskyně se nachází na JV svahu hřebenu Pustevny v Moravskoslezských Beskydách. Vstup leží na travnatém svahu v nadmořské výšce 1050 m n. m. na jižním konci protáhlé terénní prohlubně, asi 25 m západně od silnice Prostřední Bečva – Pustevny a asi 300 metrů od turistického

Tab. 20. Výsledky zimního sčítání netopýřů v Červeném dole

Datum \ druh	<i>Mmyo</i>	<i>Mema</i>	<i>Mdau</i>	<i>Paur</i>	S
26. 12. 1977	–	–	–	–	0
3. 4. 1979	3	–	–	–	3
26. 12. 1980	3	1	–	–	4
17. 1. 1981	2	2	–	–	4
23. 1. 1988	3	–	–	–	3
23. 12. 1989	9	–	3	1	13

centra na Pustevnách. Rozsedlinová jeskyně byla vytvořena svahovými procesy ve flyšových goduslkých pískovcích. Vstup tvoří malý otvor (40×50 cm) mezi zaklíněnými skalními pískovcovými bloky, který vede do nízké “plazivky”. Vlastní jeskynní systém začíná za třímetrovým kolmým stupněm, který ústí do nevelkého dómu, ze kterého vybíhají další puklinové chodby široké 0,5–1 m a vysoké 0,5–4 m. Chodby se v několika místech vzájemně kříží a vytvářejí labyrint o celkové délce 370 m. Max. hloubka jeskyně je –15 m. Dno je velmi členité (často vyplněno volnými skalními bloky a sutí) a průnik jeskyní je značně náročný. Vstup je zabezpečen uzamykatelnou mříží.

Historie sčítání. Sledování v této lokalitě je prováděno od roku 1976 a je prováděno Josefem Wagnerem, Petrem Piechowiczem a členy ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 21).

Další údaje. 9. 10. 1976 – 1 *Mmyo*, 1 *Rhip*; 23. 4. 1977 – 3 *Mmyo*, 2 *Rhip*; 17. 9. 1977 – 1 *Mmyo*, 1 *Rhip*; 1. 10. 1977 – 1 *Rhip*; 19. 11. 1978 – 1 *Mmyo*, 3 *Rhip*; 17. 12. 1978 – 6 *Rhip*; 17. 3. 1979 – 1 *Mmyo*, 1 *Rhip*; 24. 3. 1979 – 2 *Rhip*, 1 *Mmys*; 20. 4. 1979 – 3 *Mmyo*, 1 *Rhip*, 3 *Mmys*; 7. 5. 1979 – 3 *Mmyo*, 2 *Rhip*, 3 *Mmy*; 3. 11. 1979 – 5 *Mmyo*, 1 *Rhip*, 1 *Mmys*; 15. 12. 1979 – 5 *Rhip*; 22. 3. 1980 – 4 *Rhip*; 26. 4. 1980 – 2 *Rhip*; 16. 5. 1980 – 1 *Mmyo*, 2 *Rhip*, 1 *Mmy*; 14. 12. 1980 – 6 *Rhip*, 1 *Mmys*; 8. 3. 1981 – 6 *Rhip*; 13. 11. 1988 – 1 *Mmyo*, 9 *Rhip*.

Kněhyňská jeskyně

Lokalizace a popis. Pseudokrasová jeskyně se nachází na jižním svahu Kněhyňského hřebenu v Moravsko-slezských Beskydách. Vstup leží na silně ukloněném svahu, porostlém mladým jehličnatým lesem v nadmořské výšce 1050 m n. m. na jižním okraji výrazné terénní rýhy. Vertikální rozsedlinová jeskyně byla vytvořena svahovými procesy ve flyšových goduslkých pískovcích. Vstup tvoří otevřená 8 m hluboká propáستka, která ústí ve vstupním dómu, ve kterém se jeskynní systém větví na několik částí. Jeskyně stupňovitě klesá různě se křížícími puklinovými chodbami a propástkami až do hloubky –57,5 m. Celková délka chodeb a domů je 280 m. Prostory jeskyně jsou velmi členité s častými velmi úzkými průlezy, a jejich dno vyplňují volné skalní bloky a kamenná sut. Netopyři zimují na stropěch jednotlivě i v malých skupinách ve všech částech jeskyně. Jeskyně byla vyhlášena chráněnou přírodní památkou. Vstup je zabezpečen uzamykatelnou mříží.

Historie sčítání. Sledování lokality provádí Josef Wagner a členové ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín od roku 1976 (viz tab. 22).

Tab. 21. Výsledky zimního sčítání netopyřů v jeskyni Cyrilka

Datum \ druh	<i>Mmyo</i>	<i>Rhip</i>	<i>Mmys</i>	<i>Mema</i>	<i>Mdau</i>	<i>Mnat</i>	<i>Paur</i>	S
15. 1. 1977	2	10	–	–	1	–	–	13
19. 11. 1977	1	3	1	–	–	–	–	5
27. 1. 1979	1	6	–	–	–	–	–	7
19. 1. 1980	–	3	–	–	–	–	–	3
7. 2. 1981	–	4	1	–	–	–	–	5
24. 3. 1984	2	–	–	–	–	–	–	2
8. 2. 1987	2	2	–	1	1	–	–	6
13. 2. 1988	6	6	–	1	–	–	–	13
18. 2. 1989	15	9	1	–	1	1	1	28
26. 11. 1989	2	7	–	–	–	–	2	11
27. 1. 1991	3	5	1	1	–	–	–	10
6. 3. 1993	7	17	–	–	–	–	1	25
2. 3. 1994	4	10	1	–	1	–	–	16
14. 1. 1995	5	8	1	–	–	–	–	14
21. 1. 1996	12	13	–	–	1	–	–	26
26. 1. 1997	11	23	6	1	2	–	2	45
24. 1. 1998	5	9	–	–	–	–	1	15
4. 2. 1999	1	11	–	–	–	–	–	12
9. 12. 2000	1	14	–	–	–	–	–	15

Tab. 22. Výsledky zimního sčítání netopýrů v Kněhyňské jeskyni

Datum \ druh	<i>Rhip</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mmys</i>	<i>Enil</i>	<i>Mema</i>	<i>Mnat</i>	<i>Mdau</i>	S
5. 12. 1976	6	8	1	–	–	–	–	15
18. 3. 1978	–	27	3	1	–	–	–	31
24. 3. 1979	–	38	8	–	–	–	–	46
23. 2. 1980	–	35	1	1	–	–	–	37
7. 3. 1981	–	26	3	2	–	–	–	31
7. 3. 1982	–	41	6	1	–	–	–	48
4. 3. 1984	3	54	3	1	–	–	–	61
9. 3. 1986	3	45	5	5	–	–	–	58
5. 3. 1988	9	87	5	5	3	3	1	113
4. 3. 1990	7	108	7	–	2	–	1	125
22. 3. 1992	4	77	3	–	3	–	–	87
2. 4. 1994	8	67	5	–	2	–	–	82
31. 3. 1996	7	124	7	–	2	2	1	143
30. 3. 1997	10	117	6	–	1	1	–	135
10. 4. 1998	–	35	–	–	–	–	–	35
5. 3. 2000	7	61	–	–	3	–	2	73
11. 3. 2001	10	76	11	1	5	2	–	105

Další údaje. 9. 10. 1976 – 2 *Rhip*; 10. 5. 1977 – 5 *Mmyo*; 8. 10. 1977 – 1 *Mmyo*, 1 *Enil*; 26. 11. 1977 – 1 *Rhip*, 9 *Mmyo*, 1 *Mmys*; 8. 4. 1978 – 16 *Mmyo*; 29. 4. 1978 – 15 *Mmyo*, 1 *Mmys*; 8. 10. 1978 – 2 *Mmyo*, 2 *Mmys*; 19. 11. 1978 – 2 *Rhip*, 6 *Mmyo*, 3 *Mmys*, 2 *Enil*; 23. 12. 1978 – 2 *Rhip*, 11 *Mmyo*, 7 *Mmys*, 1 *Mema*; 10. 2. 1979 – 21 *Mmyo*, 9 *Mmys*, 1 *Mema*; 22. 4. 1979 – 13 *Mmyo*, 6 *Mmys*; 7. 5. 1979 – 1 *Rhip*, 12 *Mmyo*, 5 *Mmys*; 30. 9. 1979 – 3 *Mmyo*, 1 *Enil*; 3. 11. 1979 – 1 *Rhip*, 5 *Mmyo*, 1 *Mmys*; 15. 12. 1979 – 1 *Rhip*, 10 *Mmyo*, 1 *Mmys*; 19. 1. 1980 – 1 *Rhip*, 20 *Mmyo*, 2 *Mmys*; 26. 4. 1980 – 14 *Mmyo*, 1 *Mmys*; 17. 5. 1980 – 2 *Mmyo*; 11. 1. 1980 – 1 *Rhip*, 5 *Mmyo*, 2 *Mmys*; 13. 12. 1980 – 1 *Rhip*, 12 *Mmyo*, 2 *Mmys*, 2 *Enil*; 14. 3. 1981 – 28 *Mmyo*, 2 *Mmys*, 3 *Enil*; 4. 11. 2000 – 5 *Rhip*, 3 *Mmyo*.

Jeskyně Ondrášovy díry

Lokalizace a popis. Pseudokrasová jeskyně se nachází na jižním svahu hřebenu Lukšinec (součásti masívu Lysé hory) v Moravskoslezských Beskydách. Vstup leží na severním konci dlouhé terénní rýhy, vedoucí paralelně s turistickou značkou rozcestí Lukšinec – Lysá hora v nadmořské výšce 945 m n. m. Vchod se nachází v jehličnatém lese, v terénní prohlubni mezi zaklíněnými balvany asi 10 metrů pod turisticky značenou stezkou a má rozměry 70×35 m. Vertikální rozsedinová jeskyně byla vytvořena svahovými procesy ve flyšových godulských pískovcích. Vstup tvoří 4 m hluboká velmi úzká puklinovitá propáستka, která ústí ve vstupním domě, ve kterém se jeskynní systém dělí na dvě části. Jeskyně stupňovitě klesá různě se křížícími puklinovými chodbami a propáستkami až do hloubky –34,5 m. Celková délka chodeb a domů, které se nacházejí v několika patrech nad sebou, je 217 m. Dna chodeb a podzemních prostor jsou velmi členité a jsou vyplněny volnými skalními bloky a sutí. Podzemní prostory jsou různě veliké, mají většinou puklinový charakter a vytvářejí velmi těžce překonatelný labyrint. Netopýři zimují na stropěch jednotlivě i v malých skupinách ve všech částech jeskyně. Jeskyně byla vyhlášena chráněnou přírodní památkou. Vstup je zabezpečen uzamykatelnou mříží.

Historie sčítání. Sledování je prováděno od roku 1977 Josefem Wagnerem, Petrem Piechowiczem a členy ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 23).

Další údaje. 23. 12. 1978 – 4 *Mmys*, 4 *Mmyo*; 17. 3. 1979 – 5 *Mmys*, 2 *Mmyo*; 29. 4. 1979 – 4 *Mmys*, 8 *Mmyo*; 4. 11. 1979 – 1 *Mmys*, 3 *Mmyo*; 15. 12. 1979 – 3 *Mmys*, 5 *Mmyo*; 19. 1. 1980 – 4 *Mmys*, 10 *Mmyo*; 26. 4. 1980 – 6 *Mmyo*; 17. 5. 1980 – 2 *Mmyo*; 2. 11. 1980 – 2 *Mmys*, 5 *Mmyo*; 25. 12. 1980 – 4 *Mmys*, 5 *Mmyo*; 14. 3. 1981 – 2 *Mmys*, 5 *Mmyo*.

Tab. 23. Výsledky zimního sčítání netopýrů v jeskyni Ondrášovy díry

Datum \ druh	<i>Mmys</i>	<i>Mmyo</i>	<i>Mema</i>	<i>Mnat</i>	<i>Paur</i>	<i>Mdau</i>	S
12. 2. 1977	3	8	–	–	–	–	11
17. 12. 1977	3	3	–	–	–	–	6
28. 10. 1978	1	1	–	–	–	–	2
27. 1. 1979	8	8	1	–	–	–	17
23. 2. 1980	3	11	–	–	–	–	14
7. 2. 1981	4	8	–	–	–	–	12
15. 2. 1986	–	4	–	–	–	–	4
24. 1. 1987	1	12	–	2	–	–	15
28. 12. 1987	3	5	2	–	1	–	11
20. 11. 1988	–	1	–	–	–	–	1
4. 2. 1990	3	7	–	–	1	1	12
24. 3. 1991	10	6	2	2	–	1	21
24. 2. 1992	10	6	–	–	–	–	16
13. 2. 1993	1	7	–	–	–	–	8
29. 1. 1994	1	7	2	1	–	–	11
26. 1. 1995	–	5	1	–	–	–	6
25. 2. 1996	–	8	–	1	–	–	9
16. 2. 1997	11	12	7	3	–	–	33
15. 2. 1998	2	8	–	–	–	–	10
2. 3. 2000	3	12	–	–	–	–	15
26. 11. 2000	–	9	–	–	–	3	12
3. 2. 2001	–	14	–	1	–	18	33

Jeskyně Čertova díra

Lokalizace a popis. Pseudokrasová jeskyně Čertova díra se nachází na JV svahu hřebenu Čertův mlýn v Moravskoslezských Beskydách. Vstup leží ve vysokém smíšeném lese v terénní prohlubni v nadmořské výšce 1100 m n. m. Vertikální rozsedinová jeskyně byla vytvořena svahovými procesy ve flyšových godulských pískovcích. Vstup tvoří 4 m hluboká úzká puklinovitá propáštka, která ústí ve vstupním domě o rozměrech 8×4 m. Za malým průlezem na dně dómu jeskyně pokračuje kaskádovitě úzkou puklinou až do hloubky –30 m. Šířka této puklinovité prostory je průměrně 0,5 m. Celková délka úzkých rozsedinových chodeb a domů, které se nacházejí v několika patrech nad sebou, je 60 m. Dno podzemních prostor je velmi členité a je vyplněno volnými skalními bloky, sutí a sedimenty. Netopýři zimují jednotlivě na stropěch v různých částech jeskyně .

Historie sčítání. Sledování je prováděno od roku 1977 Josefem Wagnerem členy ZO ČSS 7-01 Orcus Bohumín (viz tab. 24).

Další údaje. 7. 9. 1979 – 2 *Mmyo*; 1. 11. 1980 – 1 *Mmyo*.

Tab. 24. Výsledky zimního sčítání netopýrů v jeskyni Čertova díra

Datum \ druh	<i>Mmyo</i>	<i>Rhip</i>	<i>Mmys</i>	<i>Paur</i>	<i>Mdau</i>	<i>Mnat</i>	S
12. 3. 1977	1	–	–	–	–	–	1
4. 3. 1978	8	–	–	–	–	–	8
18. 11. 1978	1	1	–	–	–	–	2
10. 2. 1979	1	–	7	–	–	–	8
22. 3. 1980	2	–	–	–	–	–	2
13. 12. 1980	2	–	1	–	–	–	3
9. 2. 1997	–	–	6	3	1	–	9
15. 3. 2001	7	–	8	–	–	1	16